

DEE-001-001532 Seat No. _____
Third Year B. A. (Sem. -V) (CBCS) Examination
May / June – 2015
Sanskrit : Paper-XIV
(દર્શન)

Faculty Code : 001
Subject Code : 001532

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના/Instruction :

બંને વિભાગના પ્રશ્નોનાં જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાંજ આપો.

Give answer of both sections in main answer sheet.

વિભાગ – ૧

Section – 1

- ૧ નીચેના M.C.Q.નાં જવાબ આપો : ૨૦
- 1 Give the answer of M.C.Q. of the following. 20
- (૧) અસતકાર્યવાદ _____ ની આધાર શીલા છે.
- (1) The base of અસતકાર્યવાદ is _____.
- (A) વેદાન્ત (B) ન્યાય (C) સાંખ્ય (D) જૈન
- (૨) વેદાન્ત _____ પ્રમાણોને સ્વીકારે છે.
- (2) The વેદાન્ત accepts _____ પ્રમાણમ્.
- (A) 2 (B) 1 (C) 3 (D) 6
- (૩) શ્રીમદભગવદ ગીતામાં _____ અધ્યાય છે.
- (3) There are _____ અધ્યાય in શ્રીમદભગવદગીતા।
- (A) 12 (B) 18 (C) 6 (D) 7
- (૪) ગીતાના ઉદગાતા કોણ છે ?
- (4) _____ is the speaker of the ગીતા.
- (A) કૃષ્ણ (B) વ્યાસ (C) શુકદેવ (D) શૌનક

- (૫) _____ યોગ ઉચ્ચતે ।
 (A) પ્રમાણં (B) સમત્વં (C) જ્ઞાનમ્ (D) ધ્યાનમ્
- (૬) યદા યદા હિ _____ ગ્લાર્નિભવતિ ભારત ।
 (A) પાપસ્ય (B) ધર્મસ્ય (C) અધર્મસ્ય (D) પૂણ્યસ્ય
- (૭) ગીતાના બીજા અધ્યાયનું નામ શું છે ?
 (7) The name of the 2nd અધ્યાય of the Geeta ?
 (A) કર્મયોગ (B) સાંખ્યયોગ
 (C) ધ્યાનયોગ (D) જ્ઞાનવિજ્ઞાનયોગ
- (૮) ગીતામાં ભક્તનાં કેટલા પ્રકારો કહ્યા છે ?
 (8) How many type of the ભક્ત in the Geeta ?
 (A) 4 (B) 6 (C) 3 (D) 2
- (૯) નૈનં દહતિ _____ ।
 (A) આપઃ (B) પાવકઃ (C) મારુતઃ (D) શસ્ત્રઃ
- (૧૦) _____ નિધનં શ્રેય ।
 (A) સ્વદેશે (B) સ્વધર્મે (C) સ્વરાજ્યે (D) વિધર્મે
- (૧૧) યોગદર્શનસ્ય પ્રવર્તકઃ _____ ।
 (A) કપિલ (B) કપાદ (C) પતંજલિ (D) જૈમિની
- (૧૨) યોગક્ષેમ વહામ્યહમ્ – ગીતામાં કોણ બોલે છે ?
 (12) યોગક્ષેમ વહામ્યહમ્ – Who say in the Geeta ?
 (A) સંજય (B) શ્રીકૃષ્ણ (C) અર્જુન (D) ધૃતરાષ્ટ્ર
- (૧૩) ક્ષીણે પૂણ્યે _____ વિશન્તિ ।
 (A) સ્વર્ગલોકં (B) મૃત્યુલોકં
 (C) યમલોકં (D) પાતાલલોકં
- (૧૪) સ્થિતપ્રજ્ઞસ્ય કા ભાષા । કોણ બોલે છે ?
 (14) સ્થિતપ્રજ્ઞસ્ય કા ભાષા । Who say ?
 (A) વ્યાસ (B) અર્જુન
 (C) શ્રીકૃષ્ણ (D) સંજય

- (૧૫) ગીતા પ્રમાણે કયો યજ્ઞ ઉત્તમ છે ?
 (15) According to Geeta which યજ્ઞ is best ?
 (A) તપયજ્ઞ (B) યોગયજ્ઞ
 (C) જ્ઞાનયજ્ઞ (D) દ્રવ્યયજ્ઞ
- (૧૬) અષ્ટાંગ યોગસ્ય નિરૂપણમ્ _____ ।
 (A) યોગદર્શન (B) ન્યાય દર્શન
 (C) બૌદ્ધદર્શન (D) સાંખ્યદર્શન
- (૧૭) ગીતામાં અપરાપ્રકૃતિ કેટલા પ્રકારની છે ?
 (17) How many type of અપરાપ્રકૃતિ in Geeta ?
 (A) 4 (B) 8 (C) 2 (D) 5
- (૧૮) અન્તકાલે ચ મામેવ સ્મરન્મુકત્વા કલેવરમ્ - કોણ બોલે છે ?
 (18) અન્તકાલે ચ મામેવ સ્મરન્મુકત્વા કલેવરમ્ - Who say ?
 (A) શ્રીકૃષ્ણ (B) અર્જુન
 (C) સંજય (D) ધૃતરાષ્ટ્ર
- (૧૯) મહાયાન અને હીનયાન _____ ધર્મની શાખા છે.
 (19) મહાયાન and હીનયાન are branch of _____.
 (A) બૌદ્ધધર્મ (B) જૈનધર્મ
 (C) વૈષ્ણવધર્મ (D) ઇસાઈધર્મ
- (૨૦) ચાતુવર્ણ્યં મયા સૃષ્ટં _____ ।
 (A) ગુણકર્મ વિભાગશઃ (B) જન્મકર્મ વિભાગશઃ
 (C) પાપપુણ્ય વિભાગશઃ (D) દાનકર્મ વિભાગશઃ

વિભાગ - ૨

Section - 2

- ૨ દર્શનનો અર્થ આપી ભારતીય દર્શનની વિશેષતા જણાવો. ૧૦
 2 Discuss the distinct characteristics of Indian philosophy 10
 giving the meaning of દર્શન.

અથવા/OR

- ૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર પરિચયાત્મક નોંધ લખો : ૧૦
 2 Write introductory notes on any two of the following. 10
 (૧) બૌદ્ધદર્શન
 (૨) સાંખ્યદર્શન
 (૩) જૈનદર્શન
 (૪) યોગદર્શન

- ३ कर्मयोग (अध्याय-३)नो सारांश आपी गीताभां तेनुं मडत्व दशर्वो. 14
- 3 Summarise the कर्मयोग: (अध्याय-3) and point out its importance in the Geeta. 14

अथवा/OR

- ३ नीयेनाभांथी कोर्षपश बे विशे विवेयनात्मक नोंध लभो : १४
- 3 Write critical notes on any **two** of the following : 14

- (१) अवतारवाद
(२) यज्ञचक्र
(३) शुक्लकृष्ण गति
(४) स्थितप्रज्ञ

- ४ नीयेनाभांथी कोर्षपश चार श्लोकनुं सविवरश भाषांतर करो : १६
- 4 Translate the explain any **four** of following verses : 16

- (१) अपर्याप्तं तदस्माकं बलं भीष्माभिरक्षितं ।
पर्याप्तं त्विदमेतेषां बलं भीष्माभिरक्षितं ॥
- (२) जातस्य हि ध्रुवो मृत्यु ध्रुवं जन्म मृतस्य च ।
तस्मादपरिहार्येऽर्थे न त्वं शोचितुमर्हसि ॥
- (३) परित्राणाय साधूनां विनाशाय च दुष्कृताम् ।
धर्मसंस्थापनार्थाय संभवामी युगे युगे ॥
- (४) चंचलं हि मनः कृष्ण प्रमाथि बलवत दृढम् ।
तस्याहं निग्रहं मन्ये वायोरिव सुदुष्करम् ॥
- (५) अशोच्यानन्वशोचत्वं प्रज्ञावादाश्च भाषसे ।
गतांसूनगतांसूश्च नानुशोचन्ति पण्डिताः ॥
- (६) न कर्तुत्वं न कर्माणि लोकस्य सृजति प्रभुः ।
न कर्मफलसंयोग स्वभावस्तु प्रवर्तते ॥

- ५ नीयेनाभांथी कोर्षपश बे श्लोकनी पूर्ति करो : १०
- 5 Fill up any **two** of the following verses : 10

- (१) प्रजाहाति तदोच्यते ॥
(२) यदासंहरते प्रतिष्ठिता ॥
(३) या निशा मुनेः ॥
(४) नास्ति सुखम् ॥